

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
Менеджмент з основами комунікації в соціальній роботі

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Соціальна робота»

Спеціальність 110 Соціальна робота та консультування

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Менеджмент з основами комунікації в соціальній роботі
Викладач	Ворощук Оксана Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Контактний телефон викладача	+380972242092
Е-mail викладача	oksana.voroshchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний / заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	очні консультації: згідно розкладу консультацій, <i>Онлайн консультації</i> : за попередньою домовленістю viber, zoom в робочі дні з 9.30 до 17.30

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Менеджмент з основами комунікації в соціальній роботі» вивчається студентами спеціальності 110 Соціальна робота та консультування освітня програма «Соціальна робота» на третьому курсі (6 – семестр). Дисципліна спрямована на поглиблення знань з питань управлінської діяльності; організації і діяльності соціальних служб, громадських організацій; особливостей міжособистісної взаємодії у колективі; вивченні проблем, сутності, форм, методів та функцій.

Предмет вивчення навчальної дисципліни – специфіка організації управлінської діяльності в соціальних установах та ефективної комунікації між суб'єктами взаємодії.

Структуру освітнього компонента становлять змістові модулі:

Змістовий модуль 1. Менеджмент як сучасний напрямок соціального управління

Змістовий модуль 2. Система управління соціальною роботою

Змістовий модуль 3. Управління персоналом у соціальній роботі.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Менеджмент з основами комунікації в соціальній роботі» є ознайомити студентів з менеджментом соціальної роботи і основами комунікації, задля застосування їх у професійній діяльності.

Основними цілями курсу «Менеджмент з основами комунікації в соціальній роботі» є: 1) усвідомлення сутності основних понять і категорій науки управління та загальних закономірностей формування, функціонування і розвитку систем управління; 2) отримання фундаментальних знань про зміст та процеси реалізації функцій управління; 3) розвиток та закріплення навичок використання прийомів, способів та інструментів управління, що виправдили себе на практиці; 4) створення бази для вивчення в майбутньому спеціальних управлінських дисциплін.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
 ЗК-15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
 ЗК-16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
 СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).
 СК-2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів
 СК-10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.
 СК-14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.
 СК-21. Здатність проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу в межах соціальної роботи у громаді, в тому числі щодо надання соціальних послуг.
 Програмні результати навчання
 РН-6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.
 РН-7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань в тому числі на етапі раннього втручання.
 РН-9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.
 РН-15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.
 РН-16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 180 год	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24
семінарські заняття	36
самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
6	110 Соціальна робота та консультування	3	Нормативний

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Змістовий модуль 1. Менеджмент як сучасний напрямок соціального управління			
Тема 1. Соціальне управління та менеджмент соціальної роботи	2	2	8
Тема 2. Організація і менеджмент соціальної роботи	2	2	8
Тема 3. Об'єкти, суб'єкти, закони, принципи та функції менеджменту соціальної роботи	2	6	16
Змістовий модуль 2. Система управління соціальною роботою			

Тема 4. Інформаційне забезпечення менеджменту соціальної роботи	2	2	8
Тема 5. Управлінські рішення облік та контроль	2	2	10
Тема 6. Соціальні проекти, моделі та програми в системі соціальної роботи	2	4	12
Тема 7. Управління конфліктами та стресами. Супервізія та менеджмент соціальної роботи	2	4	10
Тема 8. Роль менеджера в діяльності організації	2	4	10
Змістовий модуль 3. Управління персоналом у соціальній роботі.			
Тема 9: кадрове забезпечення соціальної роботи	2	2	8
Тема 10. Психологічні особливості ділового спілкування	2	2	10
Тема 11. Психологічні особливості підготовки та проведення переговорів	2	2	10
Тема 12. Особливості створення та проведення рекламних компаній організаціями соціальної сфери.	2	4	10
Загальна кількість	24	36	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
	Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
	Семінарське/практичне заняття	25
	Самостійна робота	10
	Контрольна робота	15
	Екзамен	50
	Максимальна кількість балів	100
	<p>Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю. Підсумкову оцінку за семінарські/практичні заняття вираховуються за формулою середнє арифметичне від загальної суми оцінок множиться на ваговий коефіцієнт 5. Максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 25 балів.</p>	
Вимоги до письмових робіт	<p>Підсумкова контрольна робота з дисципліни відображає рівень розвитку у студентів вмінь та навичок аналізувати, диференціювати, систематизувати та узагальнювати прослуханий та вивчений матеріал; орієнтуватися в сучасній науковій літературі та здійснювати самостійні пошуково-методичні розвідки з дисципліни. Виконання контрольної роботи передбачає письмове розв'язання завдань за відповідним варіантом або виконання тестових завдань. Кожен варіант включає завдання з тематики, визначеної навчальною програмою з дисципліни, за якою пишеться контрольна робота. За умови виконання контрольної роботи у письмовому вигляді, її зміст та оформлення повинні задовольняти наступним вимогам: - формалізовані завдання мають бути рівнозначної складності, розв'язання яких потребує умінь застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни, на виконання яких необхідно до двох академічних годин (одна пара); - усі завдання контрольної роботи повинні мати професійне спрямування, а їх вирішення – вимагати від студентів не розрізнених знань окремих тем і розділів, а їх інтегрованого застосування. При їх вирішенні студент повинен продемонструвати не лише репродуктивну, а творчу, розумову діяльність.</p>	

	<p>Критерії оцінки підсумкової контрольної роботи: 5 балів «відмінно» - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей на контрольні запитання, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.</p> <p>4 бали «добре» - студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час письмових відповідей на контрольні запитання, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p> <p>3 бали «задовільно» - студент загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час письмових відповідей на контрольні запитання, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.</p> <p>1-2 бали «незадовільно» - частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час письмових відповідей на контрольні запитання, допускаючи при цьому суттєві помилки. 0 балів - завдання відсутнє.</p> <p>Критерії оцінки тестового завдання : 5 балів «відмінно» - студент дав не менше 90% правильних відповідей; 4 балів «добре» - студент дав не менше 70% правильних відповідей; 3 балів «задовільно» - студент дав не менше 50% правильних відповідей; 2 бали «незадовільно» - студент дав менше 50% правильних відповідей; 0 балів - завдання відсутнє</p> <p>За умови проведення екзамену у вигляді тесту, його зміст та оформлення повинні задовольняти вимоги: - пакет тестових завдань повинен мати не менше двох варіантів. Кожен варіант повинен містити 40 завдань тестової форми, відповіді на які вимагають знань з усього курсу, термін виконання яких знаходиться в межах однієї академічної години.</p> <p>Неприпустимі плагіат та списування. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення.</p>
Семінарські заняття	<p>На кожен семінар студенти повинні прочитати необхідну навчальну та наукову літературу, законспектувати необхідні цитати, які дають відповіді до семінарських питань, вивчити відповідний матеріал із підручників, виконати практичні завдання (зазначено біля кожного семінарського заняття). В оцінюванні усних чи письмових відповідей та тестових завдань враховується: повнота знань (чи знає студент матеріал з даної теми в загальному аспекті); якість знань (як глибоко розуміє студент теоретичний і практичний зміст усіх понять; наскільки свідомо було засвоєно основні поняття й правила); вміння застосовувати набуті знання до розв'язання практичних завдань; знання основних положень стандартів, правильність використання термінології; вміння викласти засвоєний матеріал правильною літературною мовою. Максимальна оцінка – 25 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання 50 % завдань. Вчасно виконано самостійну роботу та написана контрольна робота. Зарахування пропущених занять без поважних причин відбувається впродовж наступних двох тижнів після пропущеного заняття за допомогою методів усного опитування чи тестування).</p>
Підсумковий	Екзамен у формі тестів на дистанційній платформі.

7. Політика освітнього компонента

При організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про самостійну роботу студентів; Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; Положення про практику студентів; Положення про рейтингову систему оцінювання знань; Положення про академічну доброчесність; Положення про екзамени та заліки; Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг; Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Також неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання заліку.

Обов'язковим є для отримання допуску до екзамену відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи, кср.

На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку.

Неформальна освіта: студент може отримати додаткові 5 балів за сертифікати відповідні освітньому компоненту – включають до балів самостійної роботи.

8. Рекомендована література

1. Борг Д. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування / пер. з англ. Н. Лазаревич. – Харків : Вид-во «Ранок» : Фабула, 2019. – 304 с.
2. Бурмака Т. М. Комунікативний менеджмент : конспект лекцій (для студентів бакалавріату всіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент) / Т. М. Бурмака, К. О. Великих ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 69 с
3. Ворошук О. Міжнародні теорії менеджменту: пошук нових шляхів/ О. Ворошук// Якісна освіта в Україні: тенденції, проблеми, перспективи: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Чернівці, 26-28 жовтня 2017 р.) Чернівці, 2017. С. 3-6.
4. Ворошук О. Педагогічні ради як форма роботи менеджерів освіти з педагогічним колективом// Actual problems of science and practice. Abstracts of XVI International Scientific and Practical Conference. Stockholm, Sweden 2021. С. 94-97.
5. Ворошук О. Сучасні теорії менеджменту/ Теоретико-методологічний аспект соціально-педагогічної діяльності та соціальної роботи: інформаційний бюлетень. Випуск 2. Івано-Франківськ, 2014. С. 13 – 16.
6. Ворошук О., Лемко Г. Комунікативна культура фахівця: понятійно-категоріальна сутність/ Актуальні проблеми соціальної роботи: досвід і перспективи: Матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Кам'янець-Подільський, 8 квітня 2021 року). Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О. В., 2021. С. 13-17.
7. Главацька О.Л. Менеджмент соціальної роботи Курс лекцій / Главацька О. Л. - Тернопіль, ТДПУ, 2009. - 65 с.
8. Колбіна Л. А. Менеджмент соціальної роботи : навч. посіб. / Л. А.Колбіна. — Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2017. — 406 с.
9. Комунікативний менеджмент. Методичні рекомендації для студентів усіх форм навчання освітнього рівня (ОР) «Бакалавр» за спеціальностями 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування». – Біла Церква, 2019. – 73 с.
10. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. / В. М. Манакін. — К. : ВЦ «Академія», 2012. — 288 с. — (Серія «Альма-матер»). 10.Методичні вказівки до курсу «Комунікативний менеджмент» для студентів 3, 5 курсів денної та заочної форм навчання за спеціальністю «менеджмент» / Укл.: Мягких В.Б., Продайко В.М. – Д.: ДВНЗ УДХТУ, 2015. – 33 с.

11. Менеджмент у соціальній сфері [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до практичних завдань та плани семінарських занять для студентів спеціальності 232 "Соціальне забезпечення" другого (магістерського) рівня / уклад. А. О. Малюкіна. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 53 с.
12. Методичні рекомендації. Менеджмент соціальної роботи. Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності «Соціальна робота». Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2023. 79 с.
13. Олійник С.У. Теорія та практика менеджменту персоналу : підручник / С.У. Олійник ; Нар. укр. акад., [каф. економіки підприємства]. Х. : Вид-во НУА, 2013. 375 с.
14. Песоцька О.П., Дедов Є.Г. Менеджмент соціальної роботи: навч. посіб. для студ. Спец. «Соціальна робота», «Соціальна педагогіка» /О.П. Песоцька, Є.Г. Дедов – Луганськ: Альма-матер, 2012. – 110с.
15. Рейкін В. С. Соціальний менеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки., 2022. 129 с.
16. Семенюк О.А. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. / О.А. Семенюк, В.Ю. Паращук. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 240 с. (Серія «Альма-матер») 14.Терещенко С. Зміст і структура інформатичної компетентності менеджерів у сфері економіки / С. Терещенко // Освітній простір України. - 2016. - № 7. - С. 96-106.
17. Тернавська Т.А., Раєвська Я.М., Мельник Ж.В. Менеджмент соціальної роботи: навчально-методичний посібник для студентів галузі знань 23 Соціальна робота. Кам'янець-Подільський: Видавець Панькова А.С., 2020. 262 с.
18. Управлінські аспекти соціальної роботи.[Текст] :курс.лекцій/ М.Ф.Головатий(кер.авт.кол.),М.П.Лукашевич, Г.А.Дмитренко. – К. : МАУП, 2004. – 368 с.
19. Філоненко М. Психологія спілкування: навчальний посібник / М. Філоненко – К. : Центр учбової літератури, 2008.- 224 с. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-163.html>
20. Яшенкова О.В. Основи теорії мовної комунікації: навчальний посібник / О.В. Яшенкова. – К.: Видавничий центр «Академія», 2010. – 309 с.

Інформаційні ресурси

Адреси бібліотек:

1. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника – Шевченка 57, 1 поверх Гуманітарного корпусу.
2. Бібліотека Педагогічного факультету – Бандери, 1, 8 поверх.

Інтернет ресурси:

1. <http://lib.pu.if.ua>. - Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
3. <http://hklib.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
4. <http://upsihologa.com.ua/> - портал професійних психологів України «У психолога».
5. <http://pl.bookos.org/> - електронна англomовна бібліотека

Викладач _____ Оксана ВОРОЩУК, доцент кафедри
соціальної педагогіки
та соціальної роботи